

Бекітемін:

Мектеп директоры:

Тажибаев Қ

Баршақұм орта мектебінің 2023-2024 оқу жылындағы
дене шынықтыру пәнінің мұғалімі Әбдіраханов Қуаттың
Дойбы және Шахмат үйірме жоспары.

2023-2024 оқу жылы

Түсінік хат

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде оқушылар ақпараттарды тез қабылдап сараптап логикалық қортындылар жасай білулері керек. Логикалық және жүйелі ойлауды қалыптастыруда шахматпен дойбының алатын орны зор. Ол оқушылардың аз уақытта ойларын шоғырландыруына туған жағдаятты сараптауға шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге төзімділікке тәрбиелейді.

Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев таңда қазақстанның көптеген балаларының спорттың осы түрімен Астанада өткен шахмат чемпионатында тез ойланып шешім қабылдатады. Мен бүгінгі айналысады.

Шахматпен Дойбы бұл адамның мінез құлқын өзі басқаруменанықталатын қоғамдық тәжірибиені қалыптастыруға арналған жағдайлар негізіндегі іс әрекеттің бір түрі.

Сондықтан адам баласының дүниетанымы кеңейеді сөздік қоры ойлау қабілеті дамиды,білім сауаттылығы көптеген оқу қызметтеріне көп септігін тигізеді.Логикалық ойлау қабілеттерін дамытады.

Бағдарламаның тиімділігі уақыт талабымен сәйкес. Жеке тұлғаны жетілдіру қиын мәселе болғандықтан дойбы мен шахматты үйретудің құрылмы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді.

Оқу қызыметінен тыс білім беру жүйесінде шахматты және дойбыны үйрету жүйесі балалардың жеке қабілеттерін айқындап ,жетілдіре отырып оның тұлға ретінде жалпы жетілуі мен тәрбиесіне бағытталады.

«Шахмат пен дойбы» үйірмесінің мақсаты:

Шахмат ойынының тарихи туралы түсінік беру. Ойын кезінде тәртіппен, ережесімен таныстыру. Тәрбиеленушілердің логикалық ойлау қабілетін дамыту, есте сақтау, салыстыру, танымдық ой өрсін жетілдіру, шахмат пен дойбы сабағы арқылы шығармашыл, дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

Үйірменің тәрбиелік мәні:

Айналасына ұқыптылықпен қарау, жеке қасиеттерін жетілдіруге ұмтылдыру;

Өзін тәртіпке салуға тәрбиелеу;

Еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге.

Бұл бағдарламаны игеру барысында тәрбиеленушілердің шахматты игеруімен қатар, ой-өрісі қалыптасады

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. «Тек кішкентайларға арналған шахмат» И.Г.Сухин
2. «Үйренушілерге арналған шахмат оқулығы» Д.Притчард
3. «Ең ақылды балаларға арналған шахмат жазбалары» И.О.Киров
4. «Таңдаулы тапсырмалар жинағы» А.В.Селиванов

Дойбы үйірмесінің жоспары

2023-24 оқу жылы

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Ойын ережелері ойын тарихы	2 сағ	3.09
2	Екі жақты ойын	2 сағ	10.09
3	Ойын жүрісінің әдіс тәсілдерін үйрету	2 сағ	17.09
4	Екі жақты ойын	2 сағ	25..09
5	Ойын барысында қорғана білуді үрету	2 сағ	3. 10
6	Екі жақты ойын	2 сағ	10. 10
7	Ойын кезінде бір жүріспен шек қоюды үйрену	2 сағ	17. 10
8	Екі жақты ойын	2 сағ	24. 10
9	Ойын кезінде екі жүріспен шек қоюды үйрену	2 сағ	3. 11
10	Екі жақты ойын	2 сағ	7. 11
11	Оң жақ сол жақ қорғаныс қоя білу	2 сағ	14. 11
12	Екі жақты ойын	2 сағ	23. 11
13	Шабуыл жасау тактикасын үйрену	2 сағ	3 12
14	Екі жақты ойын	2 сағ	10. 12
15	Есептеу жолдары	2 сағ	17. 12
16	Екі жақты ойын	2 сағ	24. 12
17	Алға шығу дамқаға шығу	2 сағ	31.12
18	Екі жақты ойын	2 сағ	10. 01
19	Дамқаға шығу қалай іске асуын жат үйрену	2 сағ	18. 01
20	Екі жақты ойын	2 сағ	25. 01
21	Жүріс кезінде екі тас жеуді үйрену	2 сағ	2.02
22	Екі жақты ойын	2 сағ	9. 02
23	Жүріс кезінде үш тас жеуді үйрену	2 сағ	16. 02
24	Екі жақты ойын	2 сағ	23 02
25	Екі жақты ойын жарысын өткізу	2 сағ	4 03
26	Қайталау жаттығуларын өткізу	2 сағ	11. 03
27	Екі жақты ойын	2 сағ	18. 03
28	Жүрістерді қайталау жаттығу	2 сағ	25.03.
29	Екі жақты ойын	2 сағ	3. 04
30	Жылдамдыққа уақытқа ойнау	2 сағ	12. 04
31	Екі жақты ойын	2 сағ	19. 04
32	Топқа команда бойынша жарысу	2 сағ	27. 04
33	Екі жақты ойын	2 сағ	3. 11. 05
34	Бақылау бір-бірімен тәжірибе алмасу	2 сағ	17. 23.05

Үйірме жетекшісі: Әбдірахманов Қ

Шахмат үйірмесінің жоспары

2023-24оқу жылы

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қазақстанның көне шахмат тарихы	2 сағ	3 09
2	Шахмат ойынының тарихы	2 сағ	10 09
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	2 сағ	17 09
4	Шахмат жазуы	2 сағ	24 09
5	Пат немесе тең ойын	2 сағ	1 10
6	Фигуралар қозғалысы	2 сағ	8 10
7	Ферзі королге қарсы	2 сағ	15 10
8	Екі піл королге қарсы	2 сағ	22 10
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	2 сағ	1 11
10	Шахмат сағаты	2 сағ	8 11
11	Тең ойынды ұсыну	2 сағ	16 11
12	Мәңгілік шахфигураларды алмастыру	2 сағ	23 11
13	Қос ат қорғаныс	2 сағ	1 12
14	Ферзі гамбиті	2 сағ	8 12
15	Ортодоксаль қорғанысы	2 сағ	15 12
16	Славиян қорғанысы	2 сағ	22 12
17	Ферзі гамбитіндегі қакпан	2 сағ	29 12
18	Қақпанға түсіп қалмау	2 сағ	12 01
19	Тактика әдісі	2 сағ	19 01
20	Еліктіру әдісі	2 сағ	26 01
21	Қос соккы әдісі	2 сағ	5 02
22	Байлап матау әдісі	2 сағ	17 02
23	Ашық шабуыл әдісі	2 сағ	25 02
24	Шалғыту әдісі	2 сағ	2 03
25	Кеңістікті босату әдісі	2 сағ	9 03
26	Тосқауыл қою әдісі	2 сағ	16 03
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	2 сағ	31 03
28	Өтпелі жүріс әдісі	2 сағ	7 04
29	Жол бөгеу әдісі	2 сағ	13 04
30	Стратегия	2 сағ	20 04
31	Күшті және әлсіз нүктелер	2 сағ	28 04
32	Варианттарды есептеу тәсілі	2 сағ	3 05
33	Алдын алу немесе сақтық шаралары	2 сағ	9 05
34	Ойын соңының ерекшеліктері	2 сағ	15 05 22 05

Үйірме жетекшісі : Әбдірахманов

Баршақұм орта мектебіндегі спорт үйірмесіне қатысатын оқшылар туралы мәлімет

2023-2024 оқу жылы

№	Үйірме түрлері	Саны	Оқушының аты-жөні	Жауапты мұғалім	Сыныбы
1	Дойбы шахмат	30	Ермекова С Алпысбай Қ Жанболатова Ж Еркінғали Н Алпысбай И Винаградова А Машырықов Н Жанболатова Ш Қайырғали А Төлеукара Д Тілегенов Р Асылбекұлы Н Ізтұрғанова А Жанбаев А Жанболатов А Амангелді К Тілегенов Ә Мұхамбетова А Жомартқызы Н Ескелдіұлы И Амандыққызы А Қайырғали Н Алпысбай М Етенбайов Е Етенбайов М Қуаныш А Машырыкова М Ендіғалиқызы Н	Әбдірахманов Қ	7 8 7 5 6 5 8 5 4 5 9 9 9 10 9 8 9 7 8 2 6 5 6 4 2 3 2 3 28 бала

Үйірме жетекшісі: Әбдірахманов Қ

«Бекітемін»

Мектеп директоры :

Тажимаев Қ

Баршақұм орта мектебіндегі ақылы спорт үйірмесінің жұмыс кестесі

2023-2024оқу жылы

Күні	1күн	2күн	3күн	4күн	5күн	6күн	Оқушы саны	Жауапты мұғалім
Үйірме тақырыбы								
Дойбы		00 15		00 15				Әбдірахманов Қ
Шахмат							28	

Үйірме жетекшісі :

Әбдірахманов Қ

Баршақұм орта мектебінің 2023-2024 оқу жылында «Шахмат пен Дойбы» және үстел теннисі үйірмесі бойынша жүргізілген есебі

Оқу жылының басынан дойбы шахмат үйірмелері жүргізілуде.

Үйірме жоспарға сай бекітілген .Аптаның екі күнінде жүргізілетін үйірмеге 4-11 сыныптар арасындағы оқушылар қатысады.

Осы мақсатта мектебімізде «Шахмат» «Дойбы» Үстел теннисі үйірмесі жұмыс жасайды.Оқушыларға спорттық сайыстар өткізіледі.Оқушылар ойындардың тарихымен танысып ,ойын ережелерін үйренді.

Шахматтың тәрбиелік мәні бар. Ол тұлғаның қалыптасуына ықпал етеді ,логикалық ойлауды және іс әрекетін жоспарлауға үйретеді.

Жыл бойы жоспарланған іс шаралар уақылы ұйымдастырылып оқушылардың спорттық үйірмеге деген қызығушылықтарын оята білдік.

Жетекшісі :

Әбдірахманов Қ